

Jednoosobowa działalność a spółka

Zakładając restaurację, jedną w pierwszych decyzji, które będziesz musiał podjąć jest ustalenie w jakiej formie planujesz prowadzić działalność. Najczęściej wybierana jest jednoosobowa działalność gospodarcza, spółka cywilna lub spółka prawa handlowego – najczęściej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółka komandytowa. Poniżej przedstawiam kilka punktów, które należy mieć na uwadze, wybierając określoną formę prowadzenia restauracji.

fot. freepik.com

Jednoosobowa działalność gospodarcza

Najczęściej spotykanym i najmniej sformalizowanym, najtańszym rozwiązaniem jest założenie jednoosobowej działalności gospodarczej. Możliwe jest również współpracowanie przez kilka osób prowadzących jednoosobowe działalności w ramach spółki cywilnej.

Powyższy tryb prowadzenia działalności związany jest z niższymi kosztami prowadzenia księgowości. Do rozpoczęcia jednoosobowej działalności/spółki cywilnej konieczne jest uzyskanie odpowiedniego wpisu w **CEIDG** – Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Taki wpis uzyskuje się praktycznie od ręki.

Jako prowadzący działalność gospodarczą, jesteś w całości odpowiedzialny za długi powstałe w toku prowadzenia biznesu całym swoim majątkiem. W przypadku spółki cywilnej – wspólnicy odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki. Spółka cywilna nie ma swojej osobowości prawnej, zatem za wszelkie długi odpowiadają bezpośrednio wspólnicy.

Adriana Lotolc

Adwokat specjalizujący się w obsłudze branży HoReCa

Dochody uzyskane w ramach prowadzonej jednoosobowej działalności mogą być opodatkowane zgodnie z niżej wymienionymi zasadami:

• zasady ogólne

Jest to podstawowa forma opodatkowania dochodów oparta na dwóch progach podatkowych:

- **12%** – dochody w danym roku podatkowym nie przekraczają kwoty **120 000 zł**
- **32%** – dochody w danym roku podatkowym przekraczają kwotę **120 000 zł**, wtedy podatek płaci się od nadwyżki ponad tę kwotę.

Dochody do kwoty **30 000 zł** są wolne od podatku.

Przedsiębiorca, który wybierze tę formę opodatkowania może skorzystać z ulg podatkowych:

• Podatek liniowy

Podatnika obowiązuje jedna stała stawka podatkowa w wysokości 19% bez względu na wysokość osiągniętych dochodów. Wybór podatku liniowego wymaga od przedsiębiorcy poinformowania o tym fakcie naczelnika US. Jest to forma opłacalna w sytuacji przekroczenia w ciągu roku 120 000 zł dochodów.

Minusem jest brak możliwości korzystania z ulg podatkowych oraz wspólnego rozliczania ze współmałżonkiem.

• Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Może z niej skorzystać przedsiębiorca, którego przychód z działalności nie przekracza równowartości 250 000 euro. Wysokość podatku zależy od przychodu oraz branży w jakiej prowadzona jest działalność. W przypadku restauracji jest to stawka:

- 8,5% – przychody ze sprzedaży napojów o zawartości powyżej 1,5% alkoholu
- 3% – wszystkie przychody z działalności gastronomicznej bez sprzedaży w/w alkoholu.

• Karta podatkowa

Jest to najprostsza forma opodatkowania. Podatek określa się w stałych miesięcznych stawkach pomniejszonych o składkę zdrowotną. Kartę podatkową może wybrać ten przedsiębiorca, który nie prowadzi sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%. Wysokość stawki uzależniona jest od rodzaju i zakresu prowadzonej działalności, ilości zatrudnionych pracowników, liczby mieszkańców miejscowości, w której będzie otwarta restauracja. W 2024 roku ten sposób opodatkowania będą mogli wybrać tylko ci podatnicy, którzy płacili ją w 2021 roku i po 31 grudnia 2021 r. nie zrezygnowali z tej formy opodatkowania ani nie utracili prawa do jej stosowania

ZUS

Przedsiębiorcy, którzy dopiero założyli jednoosobową działalność gospodarczą, przysługują prawo do tzw. ulgi na start. Jest on wówczas zwolniony z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne przez pierwsze pół roku prowadzenia firmy – konieczne jest opłacanie wyłącznie składki zdrowotnej. Wysokość składki zależy przede wszystkim od wysokości przychodu/dochodu i samej formy opodatkowania. Minimalna składka zdrowotna w 2023 roku wynosi 314,10 zł. Jeżeli firma opodatkowana jest na zasadach ogólnych, składka na ubezpieczenie zdrowotne to 9% podstawy wymiaru składki, czyli dochodu. W przypadku podatku liniowego jest to 4,9% podstawy wymiaru składki, z kolei jeśli przedsiębiorca rozlicza podatek ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, składka zdrowotna stanowi 9% ryczałtowanej podstawy.

Właściciel nowej jednoosobowej działalności gospodarczej może opłacać preferencyjną składkę przez pełne 24 miesiące. Wysokość składek liczona jest od obniżonej podstawy – nie może być ona jednak niższa niż 30% wynagrodzenia minimalnego. W 2023 roku od stycznia do czerwca jest to 30% z 3490 zł, czyli 1047 zł, z kolei od lipca do grudnia – 30% z 3600 zł, czyli 1080 zł. W pierwszej połowie roku wysokość składek z wliczonym dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym wynosi w przypadku JDG 331,26 zł, a w drugim półroczu – 341,72 zł. Do wartości tej należy doliczyć składkę zdrowotną.

Jeżeli przedsiębiorca nie jest uprawniony do żadnych ulg, opłaca pełne składki ZUS. Podstawa standardowych składek wynosi 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą na tzw. Dużym ZUS-ie objęte są obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym. Składka emerytalna wynosi w 2023 roku 812,23 zł, składka rentowa – 332,88 zł, składka wypadkowa – 69,49 zł, z kolei składka na Fundusz Pracy – 101,94 zł. Przedsiębiorca decydujący się na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe opłaca ponadto składkę chorobową w wysokości 101,94 zł. Do kwot tych należy doliczyć składkę zdrowotną, która może różnić się w zależności od miesiąca.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być założona przez co najmniej 1 wspólnika. Minimalny kapitał zakładowy, konieczny do założenia spółki, to 5000 złotych. W odróżnieniu od spółki cywilnej spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ma osobowość prawną. Jest to więc osobny byt prawny, z związku z tym co do zasady wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki. Prowadzenie księgowości dla spółki z o.o. jest w formie ksiąg rachunkowych (pełna księgowość), co niewątpliwie wpływa na zwiększenie kosztów prowadzenia działalności.

Odpowiedzialność mogą ponosić jednak członkowie zarządu spółki z o.o. Jeśli majątek spółki okaże się niewystarczający do uregulowania długów, wierzyciel spółki może skierować roszczenie wobec członka zarządu. Członkowie zarządu stają się odpowiedzialni za zobowiązania spółki, gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna. Wówczas członkowie zarządu będą za te niespłacone zobowiązania odpowiadać solidarnie i całym swoim majątkiem.

Przepisy prawa przewidują jednak sytuacje, w których członkowie zarządu mogą zwolnić się od odpowiedzialności i nie odpowiadać za długi spółki:

1. gdy złożą we właściwym terminie wniosek o ogłoszenie upadłości spółki lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu;
2. gdy niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez winy członka zarządu;
3. gdy pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz

fot. freepik.com

niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody.

Członek zarządu na innych zasadach odpowiada za zaległości podatkowe oraz zaległości wobec ZUS: za zaległości podatkowe w spółce z o.o. odpowiadają członkowie jej zarządu solidarnie i całym swoim majątkiem. Przy czym członkowie zarządu odpowiadają za zaległości w spłaceniu podatków dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna (częściowo lub całkowicie).

Członek zarządu ma możliwość zwolnienia się z tej odpowiedzialności, kiedy wskaże mienie spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części lub wykaże, że:

1. we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, albo
2. niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy.

Przedsiębiorca, który wybrał spółkę z o.o., musi opodatkować uzyskane dochody podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT). Opodatkowane są zarówno dochody spółki (CIT), jak i zysk wspólnika otrzymany w ramach posiadanego udziału w spółce (PIT).

W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest kilka możliwości zapłaty niższych składek ZUS niż w przypadku jednoosobowej działalności, np.:

- od wynagrodzenia dla członka zarządu na podstawie powołania należy opłacić składkę zdrowotną oraz podatek dochodowy. Nie jest konieczne opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, ale oczywiście spowoduje to brak odłożenia kwot na konto emerytalne danej osoby;
- jeśli dana osoba jest wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i w umowie spółki znajdują się stosowne regulacje, wspólnik może otrzymywać wynagrodzenie za wykonywanie powtarzających się świadczeń niepieniężnych na rzecz spółki. Od tego wynagrodzenia nie są opłacane składki ZUS, jedynie podatek dochodowy. Oznacza to jednak, w obliczu braku posiadania innego tytułu do ubezpieczeń, brak możliwości skorzystania z państwowej opieki zdrowotnej oraz odkładania należności na konto emerytalne.

Powyższe informacje mają charakter bardzo ogólnego omówienia, każdorazowo przy wyborze sposobu prowadzenia działalności wskazane jest bardziej szczegółowe i indywidualne rozpatrzenie możliwych mechanizmów rozliczeń.